

знання, отримані під час навчання; самостійно приймати рішення. Майбутній фахівець зуміє навчитися роботі в колективі, отримати навички професійного спілкування. Одним з варіантів вирішення даної проблеми є налагодження зв'язків університету з хімічними підприємствами.

Як відомо, важливість посилення фундаменталізації вищої технічної освіти усвідомлювалась завжди. Проте довгострокові позитивні результати ще жодного разу не були досягнуті. Основною причиною невдач є відсутність певної системи, що забезпечила би незворотність зусиль.

На нашу думку, така система повинна включати такі важливі аспекти, як: перегляд робочих програм дисциплін математичного й природничо-наукового блоку з метою посилення внеску у фундаменталізацію інженерної освіти й уніфікацію обсягів і методики викладання цих дисциплін для студентів різних спеціальностей; модернізацію робочих програм курсів загальнопрофесійних і спеціальних дисциплін з метою акцентування уваги студентів на фундаментальній складовій цих дисциплін; впровадження додаткових навчальних курсів, що інтегрують фундаментальні основи природничонаукових, загальнопрофесійних і спеціальних дисциплін відповідно; видання навчально-методичної літератури, що акцентує увагу на фундаментальних аспектах освіти; перепідготовку кадрів, залучених у процес посилення фундаменталізації вищої технічної освіти.

Можливо також, певна ситуація у вищій хімічній освіті виникає внаслідок того, що у технічних вишах досі використовують застарілу диференційовану систему викладання навчальних дисциплін, відсутнє співробітництво між викладачами спеціальних і фундаментальних кафедр, проведення ними спільних науково-дослідних робіт. Все це б сприяло становленню цілісної структури навчального процесу, а також трансформації фундаментальних дисциплін у спеціальні з урахуванням майбутньої професійної діяльності випускників. У формуванні інтегрованого навчального процесу також певну роль могли б відігравати курси підвищення кваліфікації, організовані таким чином, що викладачі фундаментальних кафедр підвищували б кваліфікацію на спеціальних кафедрах і навпаки.

Таким чином, розглянуто деякі проблеми практичної підготовки студентів на хімічних спеціальностях і запропоновано певні шляхи вдосконалення начального процесу студентів-хіміків.

ОПИС ДОСВІДУ РОЗРОБКИ ДИДАКТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Миронець А.В.
(Полтава, Україна)

Науковий керівник – Кононец Н.В., доктор педагогічних наук, асистент кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І.А. Зязюна Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Урок – основа ефективного та якісного навчання. Завдання кожного вчителя зробити його захоплюючим, цікавим, який би викликав у дітей радість, посмішку, інтерес, бажання поділитися з іншими новими знаннями. Саме тому на своїх уроках потрібно впроваджувати елементи, які задовольняють два бажання дитини «я успішний» і «хочу вчитися». Об'єднати ці бажання допомагають основні напрямки досвіду: використання опорних схем, таблиць, ментальних карт, випереджувальне навчання.

Учнів об'єднує спільне бажання – вони прагнуть бути кращими, досягти успіхів у навчанні. Тому педагог повинен розвивати інтелектуальні здібності учнів, допомагати їм досягти успіху, робити їх активними учасниками освітнього процесу.

У пошуках методів розвитку творчого потенціалу школярів слід враховувати індивідуальні особливості психіки, своєрідність пізнавальної та емоційної сфери дітей.

Тема мого досвіду «Використання нестандартних уроків при викладанні хімії як засіб формування загальної компетентності особистості».

Я вважаю, що потрібно використовувати всі можливості для того, щоб діти навчалися з цікавістю, щоб більшість учнів відчули та пізнали привабливі сторони хімії, її можливості у вдосконаленні розумових здібностей, у подоланні труднощів.

Під час розробки дидактичних матеріалів я користувалася онлайн-сервісом <https://learningapps.org/>, який дозволяє створювати різноманітні інтерактивні вправи (вікторина з вибором правильної відповіді, пазли, сортування картинок). Їх можна використати в роботі з інтерактивною дошкою, або як індивідуальні вправи для учнів. Робота з даним сервісом розвиває в дітей самостійне і логічне мислення, вміння грамотно працювати з інформацією, поживляє, зацікавляє дітей повсякденним.

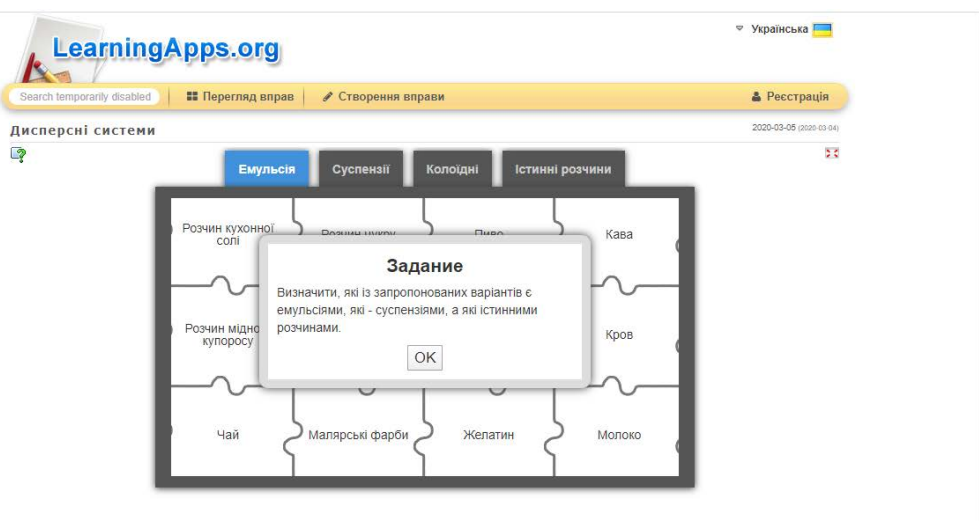

Рис. 1. Завдання на <https://learningapps.org/>

Також я створювала ментальну карту – діаграму, на якій відображають слова, завдання, ідеї, або інші елементи, розташовані навколо основного слова або ідеї. Створення учнями ментальних карт безпосередньо пов'язане із роботою обох півкуль головного мозку: яскраве, образне відтворення елементів карти активує творче мислення, а структурне відображення, у свою чергу, задіює логічне.

Дітям цікавіше працювати з інтерактивними елементами. Тому, розробляючи разом з ними ментальні карти, варто не лише малювати та маркувати кольором, але й застосовувати об'ємні елементи або такі, що видають звуки [1].

Ментальні карти та інші опорні схеми активізують дітей на уроці, організовують увагу до пояснення вчителя і відповідей однокласників, урізноманітнюють роботу на уроці. Така форма роботи на уроці має багато переваг: діти швидше думають, швидше пишуть, вільно розмірковують.

Для створення своєї ментальної карти до теми «Дисперсні системи» я користувалася підручником з хімії для 9 класу автора О.В. Григоровича [2].

Щодня школяр має засвоїти цілий масив різних відомостей за шкільною програмою. І хоча для навчання є практично необмежені можливості доступу до інформації, все частіше у школярів виникають проблеми з навчанням, бо мозок просто не в змозі систематизувати всю інформацію, яку отримує. Як допомогти вирішити цю проблему? Можна залучити на уроках метод графічної систематизації – хмари слів. З використанням сучасних програм створення таких хмар не забере багато часу, а навчання буде більш ефективним!

Хмару можна подати в будь-якій кольоровій гамі і задати різне положення слів у хмарі за шаблоном.

При створенні хмари слів я використовувала онлайн-сервіс <https://wordart.com>.

Кожна дитина по-своєму неповторна. Тому в процесі навчання педагог повинен намагатися розкрити дитячу обдарованість, визначити методи, що сприяють розвитку можливостей самовираження дитини.

Ефективна організація часу на уроці за допомогою опорних схем створює резерв часу, а отже, дозволяє виконати більше вправ, більш детально зупинитися на складних для розуміння темах.

Втягнути в роботу кожного учня, зробити знання даної теми стійкими – в цьому і допомагають опорні схеми та інтерактивні вправи. В результаті правила запам'ятовуються дуже свідомо, міцно та майже без зусиль.

Школа має бути найкращою – школою без поразок, яку б діти закінчували, усвідомлюючи свої таланти і здібності, свій інтелектуальний рівень, що допоможе їм стати тим, ким вони прагнуть. Для цього потрібно створювати найоптимальніші умови для розвитку молодого покоління.

Список використаних джерел:

1. Обдаровані діти: Діагностика та супровід / Упоряд. Т. Червонна. – К.: Шк. світ, 2008. – 128 с. – (Бібліотека «Шкільного світу»).
2. Хімія : підруч. для 9 класу загальноосвітн. навч. закладів. / О.В. Григорович. – Харків : Вид-во «Ранок», 2017. – 256 с.: іл.

ПЕДАГОГІКА КАНІКУЛ

Миронець А.В.
(Полтава, Україна)

Канікули – це офіційно встановлена перерва в обов'язкових заняттях, роботі чи навчанні. Зі змістовної точки зору канікули – це завжди зміна ведучого виду діяльності, яким для дітей, підлітків та молоді виступає вчення, ось чому в даному випадку мова йде про зміну вчення на активний, змістовний відпочинок.

Педагогіка канікул – це наука про виховання дитини в період літнього відпочинку. В основі педагогіки канікул лежать дві цінності саморозвитку індивідуальності – творчість і спільність. Саме орієнтація на ці цінності становить ідеологічну основу освітньої та соціально-педагогічної діяльності дітей і підлітків у період літніх канікул.

Високий освітній та соціально-педагогічний потенціал літніх канікул полягає в тому, що під час канікул практично завжди відбувається зміна форм і сфери спілкування, зміна структури особистих зв'язків, пристрастей, симпатій і особистісних переваг. У навчальній діяльності діти і молоді люди найчастіше просто змушені (незалежно від особистісного волевиявлення) обмежуватися певним майже не змінним колом спілкування. У канікули ж вони мають унікальну (у плані отримання цінного і цікавого досвіду) можливість спілкуватися з тим, з ким самі захочуть, з іншими людьми, виходячи на інший рівень здійснення вибору і переваги у спілкуванні.

У період літніх канікул вчинки дитини і підлітка в значно меншому ступені регламентуються і обмежуються дорослими. Цей момент – чи не найважливіший для розвитку автономності особистості дитини чи підлітка, що сьогодні є одним з найважливіших умов гідної життєдіяльності будь-якої людини. Заданість моделей поведінки з боку дорослих і його порою гранична регламентованість (найбільшою мірою це знову ж проявляється в процесі навчання) значною мірою змінюються на довільність і самодіяльність. Зрозуміло, при цьому велике значення має те, наскільки дитина або молода людина володіє навичками саморегуляції і самодисципліни. Розвиток даних навичок можливо переважно при педагогічно доцільно організує діяльності зростаючого людини у просторі та часі канікул.